

Landbrugsministeren (Bording): Ved min Tiltræden som Landbrugsminister forelaa den Afgørelse, at Jagtraadet skulde have Førsteretten til at faa overladt Stamparcellen af Kalø Gods for en Aarrække til Indrettelse af en Forsøgsstation, en Station hvor man kan drive Forsøg i Naturen med Fodring, Undersøgelser over Vildtets Yngleforhold og Sygdomme, Raceforhold, Klimats Indflydelse, Forebyggelse af Vildtskade samt endvidere Opdræt og Markprøver. Baade Landbruget og Forstvæsenet har i Forvejen saadanne Forsøgsstationer.

Med den stigende Bebyggelse og Kultivering er det en Nødvendighed, hvis Vildtbestanden skal opretholdes, at en saadan Forsøgsstation etableres, og adskillige Lande har da ogsaa for længst etableret saadanne. Hertil skønnes Ejendommen efter Sagskundskaabens Mening særlig velegnet paa Grund af Terrænets afvekslende Karakter med Ager, Skov og de betydelige Strandarealer.

Forslaget om Anvendelse af Kalø Gods hertil blev fremsat af Formændene for de to store Jagtorganisationer i et Udvalg, der af Ministeriet var nedsat for at undersøge Mulighederne for Tilvejebringelse af en større Ejendom til Jagtforsøgsstation.

Den 20. Oktober 1947 fik Statens Jordlovsudvalg af Ministeriet Bemyndigelse til at føre de fornødne Forhandlinger herom i Forbindelse med Udstykningens Tilrettelæggelse, idet det samtidig blev meddelt ovennævnte Udvalgs Formand, at Finansudvalgets Godkendelse maatte indhentes af de i den Anledning nødvendige økonomiske Dispositioner over Jagtfonden.

Efter min Tiltræden modtog jeg en Anmodning fra De samvirkende jyske Kvægavlsforeninger, der ønskede at faa Avlsgaarden overladt til Foretagelse af Afkomsundersøgelser af Kvæg. Da en jagtbiologisk Forsøgsstation netop forudsætter, at Landbrug og Skovbrug drives paa sædvanlig Maade, og derfor udmærket kan kombineres med Afkomsundersøgelser, henstillede jeg, at der forsøgtes gennemført en Ordning, hvorved begge disse Formaal kunde realiseres i Forbindelse med den Udstykning, som Jordlovsudvalget skønnede rigtig, og hvorved ogsaa Rønde By kunde faa de fornødne Arealer til Udvidelse, efterhaanden som det blev nødvendigt.

I Henhold hertil afholdtes der den 9. og 10. December forrige Aar et Møde paa Kalø mellem Jagtraadet, Formanden for Husmandsbrugskommissionen for Randers Amtsråds-kreds og de stedlige Medlemmer af Jordlovsudvalget, Proprietær Nikolaisen og Husmand Langeland samt Udvalgets fhv.

Formand, Hr. Niels Frederiksen. Paa Mødet blev de indkomne Ansøgninger om Tillægsparceller fra Kalø behandlet tillige med Henvendelsen fra De samvirkende jyske Kvægavlsforeninger, og Udstykningsplanen udarbejdedes, efter at der var opnaaet Enighed med Repræsentanter for Kvægavlsforeningerne om Oprettelse af en Afkomsprøvestation paa Avlsgaarden med et Areal beregnet paa Fodring af indtil 160 Kreaturer.

Driftsplanen for Stamparcellen tænkes lagt efter Samraad mellem Kvægavlsforeningerne og Jagtraadet, for at Afgroden kan tilfredsstillende Kravene til den Fodringsplan, der skal følges paa Prøvestationen. Yderligere indledtes Drøftelse af Oprettelsen af en Svineavl-forsøgsstation paa Godset.

Den 17. December forrige Aar modtog jeg et Brev fra Formanden for De samvirkende Husmandsforeninger i Randers Amt, Husmand P. M. Jensen, Støvring pr. Randers, hvori protesteredes mod den planlagte Anvendelse af Godset og fremsattes Krav om større Arealer til Udstykning samt om, at Jagthuset med et passende Jordtilliggende overlades Husmandsforeningerne til Indretning af en Husmandsskole.

Til P. M. Jensens Krav om Merudstykningsjord maa bemærkes, at dette næppe kan imødekommes, saafremt Avlsgaardens Anvendelse som jagtbiologisk Forsøgsstation og Afkomsprøvestation skal gennemføres, og Fredningsservitutterne paa Arealerne mellem Grenaa Landevej og Kalø Vig maa vel i saa Fald søges ophævet, da det er disse Jorder, der er egnede til Udstykning, og da de ikke-fredningsbelagte Arealer Syd for Landevejen, der er egnede til Udstykning, ikke kan tages fra Stamparcellen uden at ødelægge denne.

Af Arealerne Nord for Landevejen er allerede taget al den Jord, som førnævnte Udvalg mener det er forsvarligt at udstykke. Resten er store Lerbakker og dybe Slugter, som er lidet egnede til mindre Landbrug. Skulde Godset udstykkes efter de samme Principper, som hidtil er fulgt ved Udstykning af indkøbte større Ejendomme, Domænegaaarde og lignende, er det efter dette Udvalgs Mening nødvendigt, at ca. 275 ha af Hovedgaardens samlede Tilliggende paa i alt ca. 496 ha Ager og Eng forbliver ved Avlsgaarden. Der vil herefter være ca. 221 ha til Raadighed til Udstykning, medens der efter Jordlovsudvalgets nuværende Plan er tænkt anvendt ca. 150 ha. Forskellen bliver altsaa 70—80 ha. Men hertil kommer, at Avlsgaardens Bygninger ikke kan bære Pengene hjem, hvis der skal tages mere Jord fra dem; Jordfonden vil tabe ved Realisationen og